

CAMILLA LÄCKBERG

NAISET VAILLA ARMOA

Suomentanut Aleksi Milonoff

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Suomentaja kiittää Taiteen edistämiskeskusta saamastaan tuesta.

Ruotsinkielinen alkuteos: *Gå i fångelse; Kvinnor utan nåd*

Copyright © 2021 Camilla Läckberg

Published by arrangement with Nordin Agency AB, Sweden

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2021

ISBN 978-951-1-34429-2

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2021

Mejalle ja Pollylle

NAISET VAILLA ARMOA

OSA 1

1. INGRID STEEN

INGRID STEEN PIILOTTI kädessään olevan esineen nyrkkiinsä, kun hänen miehensä Tommy tuli olohuoneeseen, ja työnsi sen sohvatyynyjen väliin.

Tommy käveli Ingridin ohi.

Hän väläytti mekaanisen hymyn ennen kuin jatkoi keittöön. Ingrid kuuli, miten hän avasi jääkaapin ja penkoi hyllyjä hyräillen Bruce Springsteenin *The River* -kappaletta.

Ingrid jätti esineen piiloon ja nousi sohvalta. Hän seisahdutti ikkunan ääreen. Katulamput kamppailivat pohjoismaista pimeyttä vastaan. Puut ja pensaat olivat lehdettömiä ja käyriä. Vastapäisessä talossa välkkyi televisio.

Tommy rykäisi hänen takanaan. Ingrid kääntyi.

”Mites päivä on sujunut?”

Ingrid katseli Tommya vastaamatta mitään. Tommyn toisessa kädessä oli puoliksi syöty kylmä lihapulla, toisessa lasillinen maitoa. Tommy oli harvahiuksinen, oli aina ollut, mutta oli kolmekymppisenä tajunnut ajaa tukan pois. Paidanhelma oli ryppyinen, koska oli ollut aamusta asti housujen alla.

”Hyvin.”

Tommy hymyili.

”Kiva.”

Tommy poistui huoneesta, ja Ingrid katseli hänen selkäänsä. *Tommy*, työläisnimi. *Bruce Springsteen*, työläissankari. Silti, heti kun Tommy oli aloittanut Ruotsin suurimman iltapäivälehdessä Aftonpressenin päätoimittajana, he olivat muuttaneet Brommaan, joka tunnettiin ylemmän keskiluokan ja erityisesti ruotsalaisen mediaeliitin asuinalueena.

Työhuoneessa alkoi taas näppäimistön naputus.

Ingrid palasi sohvan luo ja tunnusteli kädellään tyynyjen väliä. Käsi osui Lovisa-tyttären leluun. Hän otti sen esiin, katseli hetken pientä vihreää dinosaurusta, jolla oli ylisuuret tuijottavat silmät, ja laski sen sitten sohvapöydälle. Hän kumar-tui uudestaan sohvan ylle, löysi pienen laitteensa ja meni sen kanssa eteiseen.

Työhuoneessa sormet kirjoittivat, antoivat käskyjä, muuttivat otsikoita.

Ingrid veti Tommyn takin henkarista. Nelikulmainen ompelusetti farkkujen takataskussa painoi oikeanpuoleista pakaraa. Yläkerrassa hän avasi vessan oven. Pantuaan ompelusetin lavuaarin reunalle hän lukitsi oven ja laski pöntön kannen. Hän repäisi auki kaistaleen takin vuoria, sulloi pienen laitteen sen sisään ja tarkisti, että kaikki toimii. Hän painoi etusormella laitteen päälle, asetteli sen syvemmälle ja ompeli kiiltävän kankaan parilla pistolla kiinni.

2. VICTORIA BRUNBERG

KOLME VUOTTA AIEMMIN Victorian sukunimi oli ollut Volkova, hän oli asunut Jekaterinburgin miljoonakaupungissa Venäjällä ja oli tuntenut Ruotsin vain epämääräisesti koulun historiantunneilta. Nyt hänen nimensä oli Victoria Brunberg ja hän asui Sillbossa muutaman kymmenen kilometrin päässä Hebystä, joka sijaitsi suunnilleen keskellä Ruotsia. Hän puhui ruotsia vahvasti murtaen, eikä hänellä ollut ystäviä eikä työtä. Victoria huokaisi kaataessaan höyryävää teetä mustaan mukiin, jossa luki *Sweden Rock*.

Hän kuuli tuulen puhaltavan ikkunan ulkopuolella, missä oli peltoa, metsää ja harmaa taivas. Hän katsoi pois päin kantaessaan teen keittiönpöydälle. Victoria huokaisi ja nosti jalat pöydälle. Kaikki tässä paikassa ja tässä maassa inhotti häntä. Hän sulki silmät.

”Juri”, Victoria kuiskasi.

Gangsteriprinsessa – sillä nimellä ystävät Jekaterinburgissa olivat häntä leikillään kutsuneet. Victoria oli pitänyt nimestä. Hän oli rakastanut timantteja, huumeita, päivällisiä, vaatteita ja heidän asuntoaan.

Hänen kaksikymmenvuotispäivänään se kaikki oli kadonnut. Juri oli murhattu. Nyt ruumis oli varmaan jo mädäntynyt

tunnistamattomaksi. Karvainen selkä, isot kädet ja leveät leukaperät – niistä ei ollut mitään jäljellä.

Pam, pam, pam.

Juri oli ammuttu Victorian syntymäpäivänä. Verta oli roiskunut hänen valkoiselle turkilleen, joka oli lojunut yökerhon sohvalla. Victoriakin oli haluttu tappaa, mutta murhaaja oli ampunut kolmannen laukauksensa ohi ennen kuin Jurin henkivartijoiden luodit olivat tappaneet miehen.

Victoria oli muuttanut kotiin äitinsä luo tunnin ajomatkan päähän kaupungista.

Äiti oli vinkannut hänelle sivustosta, jolla ruotsalaismiehet etsivät venäläisiä naisia.

”Ruotsalaiset miehet ovat kilttejä nynnyjä”, äiti oli sanonut.

Victoria oli totellut äitiään kuten aina: oli ladannut sivustolle pari kuvaansa, saanut muutamassa päivässä satoja vastauksia ja valinnut Malten. Mies oli näyttänyt valokuvissa ystävälliseltä, kuin isolta lempeäsilmaiseltä vauvalta. Malte oli suunnilleen Victorian ikäinen, ylipainoinen ja ujon oloinen. Malte oli lähettänyt hänelle rahaa lentolippuun, ja kaksi viikkoa myöhemmin Victoria oli astunut ensimmäisen kerran Sillbon keltaisen talon kynnyksen yli.

Pihalta kuului Malten moottoripyörän ääni. Victoria nosti jalat pöydältä ja katsoi ikkunasta. Miehen ruho sai pyörän näyttämään pieneltä; hän oli kuin Godzilla ponin selässä. Tieltä Malten takaa tuli valkoinen pakettiauto. Se ajoi portista sisään ja pysähtyi moottoripyörän viereen. Kuljettaja, Malten ystävä Lars, avasi matkustajanpuoleisen oven ja nosti autosta olutlaatikon, jonka raahasi ulko-ovelle. Malte tempaisi itselleen tölkin ja avasi sen. Hän joi tölkin ahnaasti seisaaltaan. Kaulan ihrapoimut aaltoilivat. Miehet katosivat Victo-

rian näkökentästä, ja pian hän kuuli, miten avain työntyi lukkoon ja kääntyi.

Miehet tömistelivät sisään kengät jalassa. Lars epäröi nähdessään, että parkettiin jäi tummia, suttuisia kurajälkiä.

”Älä välitä. Muija ilahtuu, kun saa jotain tekemistä. Sehän istuu kaiket päivät kotona”, Malte sanoi katsomatta Victoriaan.

Lars hymyili lammasmaisesti ja vilkaisi Victoriaa ennen kuin mumisi tervehdyksen ja laski oluttölkin pöydälle. Malte meni hellan luo.

”Katsotaas, mitä sotkua täällä on tänään kokkailtu”, hän sanoi ja nosti kantta. Höyry sai hänet perääntymään ja räpytteleään silmiä. Hän huitoi höyryä pois ja kurkisti pataan. Lars avasi oluen Victorian vieressä.

”Perunoita. Hyvä, hienoa.” Malte katseli ympärilleen ja levitti kätensä.

”Eikö muuta?”

”Minä en tiennyt, milloin te tulette. Paistan makkarat nyt”, Victoria sanoi.

Malte tuhahti ja katsoi Victorian ohi ystävänsä. Hän toisti Victorian vastauksen liioitellun venäläisittäin. Lars tyrskähti, ja olutta valui leualle. ”Nätti on, mutta ei penaalin terävin kynä, perkele”, Malte sanoi.

Olutta valui lisää Larsin kaulalle.

Vaatteet haisivat ruoankäryltä. Malte oli luvannut korjata liesituulettimen mutta ei ollut hoitanut asiaa. Victoria pani likaiset lautaset tiskikoneeseen. Miehet lojuivat sohvalla. Sohvapöydällä oli tyhjiä oluttölkkejä. Pian miehet nukahtaisivat, ja silloin alkaisi Victorian päivä. Oikeasti. Victoria päyylä sohvalle nähdäkseen, missä Malten kännykkä oli. Helpotukseksi hän huomasi sen kahden oluttölkin välissä.

”Olisi pitänyt tehdä niin kuin sinä ja ottaa thaimaalainen. Parempi ruoka, parempi suihinotto”, Malte sanoi ja röyhtäisi.

”Lähetä se kotiin”, Lars tyrskähti.

”Niin, miksei. Onkohan postimyyntimuijilla palautus-oikeutta”, Malte sanoi ähisten.

”Rahoja ei palauteta. Mutta saat ehkä lahjakortin”, Lars heitti.

”Aivan, tavarahan oli kulunut ja käytetty.”

Nauru räjähti ilmoille samaan aikaan, kun tiskikone käynnistyi.

3. INGRID STEEN

INGRID PYSÄKÖI HÖGLANDSSKOLANIN eteen, sammutti moottorin ja jäi istumaan kädet ratilla. Hän oli tunnin etuajassa.

Neljätoista vuotta toimittajana, kaksi niistä Yhdysvaltain-kirjeenvaihtajana, ja palkintoja enemmän kuin jaksoi laskea. Lehtileikkeet, kunniakirjat ja osa kuvista olivat roikkuneet heidän kotinsa seinillä. Kun Tommysta oli tullut päätoimittaja, puoliset olivat sopineet – yhdessä – että Ingridin oli parasta jäädä kotiin tyttären kanssa. Aftonpressenin päätoimittajan pesti ei ollut vain työtä, se oli elämäntapa, niin kuin Tommy aina sanoi. Tommy oli vakuuttanut, että päinvastaisessa tilanteessa, siis jos paikkaa olisi tarjottu Ingridille, hän olisi tehnyt saman uhrauksen. Ingrid oli taipunut. Pakannut uransa merkkipaalut muuttolaatikkoon, vienyt ne ullakolle ja omaksunut miestään tukevan vaimon roolin. Viime aikoina hän oli yhä useammin palannut ajatuksissaan toimittajavuosiinsa. Joskus kun talossa ei ollut muita, hän haki laatikon olohuoneeseen ja selaili muistojaan. Viimeksi tänään hän oli kantanut laatikon takaisin ullakolle, ennen kuin hänen piti lähteä hakemaan Lovisaa ja ennen kuin Tommy tulisi kotiin.

Ingrid hätkähti, kun sivuikkunaan koputettiin, mutta ehti loihkia kasvoilleen koti- ja kouluyhdistyksen aktiivin hymyn ennen kuin käänsi päätään ja näki Lovisan opettajan Birgitta Nilssonin. Ingrid vilkaisi vaistomaisesti kelloa ennen kuin avasi ikkunan.

”Lääkärikäynti”, Birgitta sanoi hymyillen. ”Ei mitään vakavaa, rutiinitarkastus.”

Ingrid piti opettajasta. Birgitta lähestyi jo eläkeikää, ja Lovisan luokka olisi hänen viimeisensä.

”Lykkyä tykö”, Ingrid sai sanottua.

”Minä näin Tommy’n eilen televisiossa. Hän on sitten hyvä, puhuu niin viisasti ja kauniisti. Olet varmasti ylpeä.”

Birgitta löi kätensä yhteen.

”Erittäin”, Ingrid sai sanottua.

”Ja että hän viitsi tulla syksyllä kertomaan luokalle työstään, vaikka on niin kiireinen. Kun muut opettajat kuulivat Tommy’n tulosta, he menivät niin sekaisin että varasivat juhlasalin. Lovisa säteili onnesta. Ja niin minäkin.”

”Onpa mainiota. No, Tommy jaksaa.”

Opettaja ojensi kätensä ikkunasta ja kosketti Ingridin olkapäätä ennen kuin kääntyi ja lähti metroaseman suuntaan.

Ingrid käänsi musiikin kovemmalle.

Oikeastaan hän ei tarvinnut vahvistusta Tommy’n uskotomuudelle. Hän oli jo tajunnut. Kesällä Tommy oli muuttanut. Hän oli alkanut kiinnittää enemmän huomiota ulkonäköönsä ja oli palkannut personal trainerin. Ennen hän oli pystynyt keskustelemaan kaikista toimituspäätöksistä Ingridin kuullen, koska tiesi että Ingrid tunsu säännöt ja piti suunsa kiinni. Nykyään hän katosi aina työhuoneeseen tai puutarhaan puhumaan.

”Omistajien uusi linja”, Tommy oli vastannut, kun Ingrid

oli kysynyt asiasta. ”Etkä varmaan jaksakaan nykyään kuunnella näitä juttuja.”

Mutta Ingrid halusi tietää, kenen kanssa hänen miehensä pani. Luultavasti jonkun toimituksen naisen. Toimituksessa hekin olivat tavanneet, siellä toimittajat yleensä tapasivat.

Ingrid osti joka päivä Aftonpressenin ja selasi lehden kotona läpi. Hän ei enää tunnistanut toimittajien valokuvia. Moni entinen kollega oli lähtenyt lehdestä. Jotkut olivat luopuneet raskaasta reportterin työstä ja edenneet pomoiksi.

Tiesivätkö hänen vanhat työkaverinsa, että Tommy petti häntä? Säälivätkö he häntä? Olivatko he Tommyn puolella tai auttoivatko he salaamaan suhteen? Ingrid oli keksinyt, miten selvittäisi kenen kanssa Tommy oli uskoton, mutta ei vielä sitä, miten toimisi sen jälkeen.

4. VICTORIA BRUNBERG

MALTE JA LARS kuorsasivat. Pyylevistä vartaloista erittyi hien ja viinan katku. Victoria meni miehensä kännykän kanssa kellarisiin. Hän avasi komeron, jossa Malte piti pontikkapannuaan, otti pullon kirkasta nestettä ja istui plyysisohvalle suljetun television eteen. Malten pornoelokuvat olivat rivissä tv-tason hyllyllä kaikkien nähtävillä. Victoria oli katsonut elokuvat monta kertaa, sillä niistä hän oli opiskellut ruotsia. Malte piti hänet eristyksissä. Talossa ei ollut nettiyhteyttä.

Victorialla oli oma puhelin, jossa oli prepaid-liittymä. Sata kruunua, jotka Malte siihen kuukausittain latasi, eivät riittäneet Venäjälle soittamiseen. Victoria saattoi olla yhteydessä äitiinsä vain jakamalla nettiyhteyden Malten puhelimesta omaansa.

Ensimmäisinä kuukausina Victoria oli kuvitellut, että elämä Ruotsissa voisi olla tyydyttävää. Ei samanlaista kuin Jurin kanssa, mutta siedettävää. Malte oli ollut kiltti. Tylsä mutta kiltti. Tuonut hänelle nuupahtaneita kukkia, kehunut hänen ruokiaan, kutsunut häntä ”pikku vaimokseen”. Totta kai oli ollut vastenmielistä maata Malten kanssa, olla tämän lähellä, tuntea tämän kömpelöt kädet vartalollaan, mutta Malte oli sentään kohdellut häntä ihmismäisesti.

Victoria oli ollut kiitollinen, että Malte oli tuonut hänet pois Venäjältä. Mutta puolen vuoden kuluttua mies oli alkanut muuttua. Hänestä tuli ilkeä. Hän lakkasi käymästä suihkussa ja haisi yhä pahemmalta. Hän ei halunnut enää maata vaan vaati ”suihinottoa”, laski housut nilkkoihin ja istahti sohvalle.

Ja Victoria totteli ja imi hänen pientä penistään. Victoria pelkäsi Maltea. Malte ei ollut ikinä satuttanut häntä fyysisesti, mutta piti häntä vallassaan. Malte pystyi tekemään hänen elämästään vieläkin pahempaa.

Victoria ei päässyt pois, maalaistalo oli hänen vankilansa. Hän toivoi, että hänellä olisi ollut edes yksi ystävä, joku oikeasti mukava tyyppi, jolle hän olisi ollut ihminen eikä vain seksinukke, joka siivoaa ja laittaa ruokaa.

Victoria hörppäsi pontikkaa ja irvisti. Äiti ei ollut vastannut hänen edelliseen sähköpostiinsa. Victoria salasi äidiltä tilanteensa. Hän valehteli, että kaikki oli kunnossa, että hänellä oli runsaasti ystäviä ja hyvät oltavat. Hän kirjoitti, että Malte hemmotteli häntä, että Malte oli juuri sellainen kuin äiti oli ruotsalaismiehiä kuvaillut: ystävällinen, lempeä ja työskenteli ison tietotekniikkayhtiön johtajana. Hän kirjoitti eläytyvästi upeista päivällisistä, Välimeren-matkoista, vaikutusvaltaisista ystävistä ja onnellisen pariskunnan lapsenhankintahaaveista.

Victoria kiitti äitiä siitä, että tämä oli ollut niin viisas ja huolehtivainen, että oli ehdottanut hänelle naimisiinmenoa Ruotsissa.

5. BIRGITTA NILSSON

KESKUSTASSA SIJAITSEVAN PIENEN terveyskeskuksen odotushuoneessa Birgitta Nilsson mietti yhä Tommy ja Ingrid Steeniä. Ihastuttavia ihmisiä molemmat. Älykkäitä ja huumorintajuisia. Heidän tyttärensä Lovisa oli perinyt äitinsä kauneuden ja isänsä säkenöivän ulosannin.

Birgitta veti paidanhihansa ylös ja raapi antaumuksellisesti kyynänpäähän ilmestynyttä ihottumaa. Sitten hän kokeili kädellään aristavia vasemmanpuoleisia kylkiluita.

Hänellä oli enää kaksi vuotta eläkeikään. Birgitan miehen Jacobin olisi pitänyt jo siirtyä eläkkeelle, mutta koska tilitoimisto oli hänen omansa, hän halusi jatkaa työntekoa. Joskus Birgitta toivoi, että he olisivat ostaneet talon Espanjasta ja viettäneet siellä yhdessä rauhallisia, ihania eläkepäiviä. Ja heidän kaksikymppiset poikansa, kaksoset Max ja Jesper, olisivat käyneet välillä tervehtimässä heitä tyttöystäviensä kanssa. Todellisuudessa hän ei kaivannut taloa Espanjasta. Hän halusi elämässään vain vastarakkautta niiltä ihmisiltä, joita rakasti eniten koko maailmassa.

Birgitta oli niin syvällä mietteissään, ettei ollut huomannut sairaanhoitajaa, joka seisoj hänen edessään.

”Birgitta Nilsson?”